51297/A |THO
£135.
815 ac
c485
08

TABACUM.

TABACUM
POEMA
LIBRIS DUOBUS

AUCTORE

Raphaële Thorio.

LONDINI.
proſtant venales apud *J. Noon*, & *T. Sharpey* in *Cheapſide* : & *S. Popping* in *Pater-noſter-row.* MDCCXVI. 6 d.

349421

SOLOMONI LOWE

S.

VErſionem hujus Poëmatis Anglicanam inſcripſi, ob ſingulares & eximias virtutes, egregiae Puellae; quae, ductu tuo, & auſpiciis, ad pulchritudinem corporis, & praeclaras naturae dotes, Variarum Artium & Linguarum adjunxit cognitionem. hac re oblatam mihi Occaſionem arbitrabar declarandi mei in te ſtudij, ac voluntatis. quae quo teſtatior fieret eruditis omnibus, venit mihi in mentem, & Thorium, nominis tui patrocinio, proferre in lucem; Meque ipſum, amicitiae tuae beneficio, & famae celebritate, commendatiorem tradere ad ſempiternam hominum memoriam.

Thorii nobilitas, quamvis notiſſima nonnullis, pluribus eſt obſcurior. ea quippe per animos plerorumque pervaſit opinio, ut Antiquitatis memoriam unice colant; Recentiorum autem ſcripta deſpicatui ducant: nullus dubito, quin, commendatione ac judicio tuo, dimanaturum ſit Tabacum in famam, atque exiſtimationem hominum. Tibi non diſplicere, aut Meam in vertendo Diligentiam, aut Medici in conſcribendo Ingenium, quum intellexerint, Qui Te no-

runt; Utraque habebunt quam commendatiſſima: Caeterorum gratia Aliorum adpoſui de Auctore teſtimonia; ex quibus liquido conſtabit, Principibus viris fuiſſe ſemper in deliciis.

Virtutum Tuarum me praedicatore non opus eſt: multa admodum de tuis in rempublicam meritis honorificentiſſime commemorant aequiſſimi rerum aeſtimatores: quibus, incredibili tua in Expoliendis juvenum animis felicitate, tantam tui exiſtimationem concitaſti; ut *Inſtitutiones tuas Grammaticas* avidiſſime exſpectent, ſtudioque ardentiſſimo exoptent, atque efflagitent.

Quo gratius tibi accideret hocce meum munuſculum; maximo conatu id egi, ut Errores, quibus innumeris deformatae ſunt aliae Editiones, in hac noſtra emendarentur: clauſulaſque prope univerſas, verborum Interpunctionibus, ex Diſciplinae Tuae praeceptis, accuratius diſtinxi; ne aut hiatibus vaſta eſſet oratio, aut ſalebris confragoſa; unde, lectionis incitatione identidem ſufflaminata, plurimum debilitaretur vis judicii, atque omnes acuminis nervi eliderentur.

Caeterum, ne multis morer, illud etiam atque etiam Te rogo & obteſtor, ut Valetudini tuae quam diligentiſſime ſervias: quod ſi feceris, ſummo certe beneficio Optimos quoſque tibi obligaveris; et, in primis,

Tui Amantiſſimum

atque Obſervantiſſimum,

Henricum Player.

RAPHAEL THORIUS

BEllio: Medicus, et Poëta eximius. *Vulcanius. Comment. in Ariſtotel. de Mund. p.* 259.

A fleuri en Angleterre, ſous le Roy Jaques. *Bayle. Dictionaire Critiq. tom.* 3. *p.* 2875.

Angliae Poëtarum, Jacobi Regis judicio, Anteſignanus. *Colomeſius. Opuſc. p.* 162.

Je penſe qu'il ne doutoit guere de la maxime, que les Beuveurs d'Eau ne ſauroient faire de bon vers. * De ſa vie, peut-être, il ne ſe trouva plus embarraſsé, que quand Mr. de Peireſc l'obligea de boire un Grand Verre d'Eau. le Roi Jaques ſouhaita qu'on lui fit ce Conte, qui eſt fort Riſible. *Bayle. Dictionaire Critiq. tom.* 3. *p.* 2875.

Contigit, ut, in quodam doctorum convivio, Doctor Thorius ipſi Peireskio, ingenti ſcypho, praebiberit: ac ille quidem ſe excuſare, ob vaſtitatem paterae, ob merum inſolitum, ob imbecillum ſtomachum, ob compotandi infrequentiam: verum, cum nihil admitteretur; petiit, ut ſaltem ſibi liceret, poſtquam Thorio feciſſet ſatis, ſuo arbitrio praebibere. annuerunt omnes: ac, tum, aſſumptis, quaſi adigente neceſſitate, animis, foecundum hauſit calicem: eodemque, mox, Aqua oppleto, Thorio intentans praebibit; totumque rurſus (tanquam injectum temperaturus merum) abſorpſit. ille, quaſi fulmine ictus, delapſuſve e nubibus, vix tandem ad ſe rediit; & (quia ex condicto agebatur, neque reſilire fas erat) tam longa ſuſpiria e pectore duxit; toties admovit, removitque ora; tot interea carmina ex omnibus Graecis, Latiniſque Poëtis profudit; † ut diem pene contriverit inſtillandae

 aquae

* Nulla placere diu, nec vivere carmina poſſunt,
quae ſcribuntur Aquae-potoribus. *Horat. epiſt. i.* 19. 2.

† Quelques-uns croient qu'il fut aſſez profane (comme les Poëtes ſont, quelquefois, pendant la chaleur d'un repas) pour s'appliquer les paroles de l'Evangile de Saint Matthieu, c. 26. v. 39. *Bayle. Diction. Critiq. p.* 2875.

aquae in inſuetum guttur. Atque id ipſum eſt, quod Rex, cum audiiſſet ex aliis, ex Peireskij ore accipere voluit. *Gaſſendus. in vit. Peiresk. G. 2. ad ann. 1606. Operum tom. 5. p. 263. col. 2.*

Hunc Dioſcoridis locum (*de Dipſaco herba*) Doctiſſimo viro Raphaëli Thorio, Bellioni, acceptum fero; qui, cum, per hoſce dies, cum haec ſcriberem, ab hac Academia Leydenſi meritiſſimam Medicinae lauream acceperit; dabunt hoc, uti ſpero, Lectores amicitiae noſtrae, et neceſſitudini, quae mihi cum illius parente, Franciſco Thorio, Bellione, Medico, et Poëta eximio, ſumma, jam inde a puero, intercedit; ſi Epigrammati uni, atque alteri, quod, in utriuſque gratiam, ſcripſi, aliquam, in hoc Mundo Ariſtotelico, ſedem tribuero.

In Franc. & Raph. Thorios, Medicos, et Poëtas eximios.

Credideram Thorio Medicâ, Melicâque palaeſtra,
haud facilè haec alium ſecla datura parem.
at modò per Patrias ita regnat Filius artes,
graminibus juxta, carminibuſque potens;
ut dubitem Patris an Nati ſit gloria major:
laus Patris eſt docti Filium habere parem.

In Raph. Thorij, Bellionis, Doctoratum.

Felices illi, titulo quos Leyda bearit,
Paeoniae cingens frondis honore caput.
at tibi, docte Thori, titulos dum adjungit honoris,
eſt, per te, titulis Leyda beata ſuis.
ſic veſtita nitet ſplendenti gemma metallo,
dans decus artifici, mutuò, et accipiens.

Εἰς τὸ Αὐτό.

Φαρμακοσύνης ἕνεκεν ποθέοι δέκα Νέστορας ἄλλος·
Εἵνεκ' Ἀκεστορίης μοῦνον ἐγὼ Θόριον.

Vulcanius. in Ariſtot. de Mund. p. 259.

Scripta ejus Inedita.

Ethica quaedam, & Theologica. †

---

† *Raphaël Thorius D. Conſtantino Hugenio Equiti, &c. S. P. Lond. Febr.* 26. 1625. Neſcio equidem, Vir Clariſſime, quae vos iſtic

Scripta ejus Edita.

Epiſtola de cauſſa morbi et mortis Iſaaci Caſauboni. *Hagae-Com.* 1638. *4to. Brunſv.* 1656. *4to.*

Leſſus in funere Iſaaci Caſauboni. *Lond.* 1626. *4to.*

Epigrammata duo Lat. et Graec. De felici doctiſſimi viri, B. Vulcanij labore, in recenſendo Ariſtotelis Libro de Mundo. *Lugd. Batav.* 1591.

Poëmata quaedam Latina, ap. Momenta Deſultoria. *Vid. infra.* †

Hyems. *Lond.* 1651. *8vo.* *

Hymnus Tabaci.

Editiones hujus Operis.

1628 Leyd. † *4to.* ap. Konig. Biblioth. p. 805. & Lipen. Biblioth. Medic. p. 441.

1644 Utrecht 12*mo* ap. Paſch. de Inventis Nov-Antiq. p. 475. Leipſic. 1700. Edit. 2.

1651 London 8*vo.* ap. Catalog. Bibliothec. Bodleian. ‡

1714 London 8*vo.* ap. Muſar. Anglican. Analect. vol. 1. p. 245. Edit. 3.

---

iſtic agitant Phoebi intemperiae, ut volentem nolentem ad veſtra ſacra pertrahatis. vis eſt haec quidem: aſſentior tamen ἑκὼν, ἀέκοντι θυμῷ. Obtinuit jam a me Clariſſimus D. Kinſchotius, quod tu nunc, amoris violentia, extorques. Miſi illi, ante dies octo, Utriuſque Paeti luſum. prodeat, quando ita vultis: ſed indemnem praeſtare auctorem memineritis contra Magiſtros Morum, quibus forte, in hac aetate, argumenti levitas ridebitur; et ſuaviter. Graviora quidem habebam, tum Ethica, tum Theologica: quae, ſi vobis ſalivam moviſſent, aliquanto libentius expoſuiſſem. Quod ſi haec praeludia plauſum invenerint, non recuſabo ulterius in ſcenam progredi, veſtris auſpiciis fretus; ut, quicquid in utramvis partem ceciderit, id vobis imputetur. *Praefix. Poëmati, quod Inſcribitur* Hyems.

* Cheimonopegnion, or a Winter Song. by Raphaël Thorius, newly tranſlated. *London* 1651.

† Mais ce n'eſt pas la Premiere: car *Mr. de Zuylichem* fit des vers, l'an. 1625, *in Paetologiam Raphaëlis Thorij.* vous les trouverez à la fin du *Momenta Deſultoria.* Vous y trouverez, auſſi, quelques pieces de Poëſie Latine, que le même Auteur, et Thorius, composerent, l'un contre l'autre dans un Combat d'Amitié. *Bayle Dictionaire Critiq. tom.* 3. *p.* 2875.

‡ Hymnus Tabaci: A Poëm in Honor of Tobacco, Heroically compos'd by Raphaël Thorius, made Engliſh by Peter Hauſted, Maſter of Arts. Camb. *Lond.* 1651. *8vo.*

Judicia virorum Doctorum.

Bayle. On eſtime beaucoup ſon Poëme ſur le Tabac. *Dictionaire Critiq. tom. 3. p.* 2875.

Ludov. à Kinſchot. Auctor Venuſtiſſimi Operis de Paeto eſt Raphaël Thorius: ut Medicus, ſi quiſquam hodie, praeclarus; ita et Poëta non vulgaris. argumentum quidem leve, ac ludicrum, videtur: verum, quod, a tali Medico tractatum, non delectat modo; ſed et docet. Paeti originem acceptam Baccho ferri hic videbis: quam appoſite, non poſſunt, niſi fallor, ignorare, qui Plerumque alternis admiſcent pocula fumis. *Praef. ad Hymn. Tabaci. Ultraj.* 1644.

Littleton. Raphaël Thorius, a Doctor of Phyſick, hath writ an Ingenious Poëm in commendation of Tobacco. *Dictionar. L. L. in Tabacum.*

Addiſon. Quod ſi Catachreſin ſonet, vel ipſe Libri Titulus, dum Raphaëlis Thorij, in tranſmarinis nati, Carmen, Muſis Anglicanis adſcriptum videas; id nobis eo lubentius ignoſcendum putes; tum, quia, ab infantulo hic enutritus, vixit, ſcripſitque; et, cuicunque Telluri Originem, Angliae certe Poëſin debet: tum, quia ejus Carmen, quod a Plurimis in Deliciis ponitur, nec tibi prorſus injucundum fore confido. ſin Peregrinum cogites, hoſpitij & amicitiae jure, apud Anglos ſemper ſancto, fruatur. *Analect. Muſar. Anglican. vol.* 1. *Praef. ad Lector. p.* 2.

Omnibus Paeti-ſugis.

Morbifugae vires plantae, miracula ſtirpis
coelitus oſtenſae, partes diducit in omnes
Thorius; & primo fumos orditur ab ovo.
Vos, quibus ad Paetum vigilanti ſtertere naſo,
fumigeriſque placet replere vaporibus auras,
ore favete omnes. Coelo delabitur alto
planta beata, udo non aſpernanda cerebro:
ſcilicet in mediis habitat vis enthea fumis;
et parvo ingentes clauduntur cortice vires.
Ludicra narrantur; ſed & haec quoque ſeria ducunt:
veraque ſub ficto latitat ſapientia Paeto.

Ludovic. à Kinſchot.

TABACUM.

LIBER I.

INnocuos calices, & amicam vatibus herbam,
vimque datam folio, & laeti miracula fumi
aggredior. Tu, qui, cenſu decoratus Equeſtri,
Virtutem titulis, Titulos virtutibus ornas,
antiquum & Phoebi nato promittis honorem,
tu, Paddæ, fave: nec enim praeſtantior alter
morbifugae varias vires agnoſcere plantae;
inque tubo genitas haurire, & reddere nubes.
Da, puer, accenſum ſelecto fictile Paeto,
ut Phoebum ore bibam: quis enim ſine lumine Paeti
digna canat Paeto, & tantis ſe comparet auſis?
Non inventa homini, humanos adolevit in uſus
nobilis herba; patri ſed primum viſa Lyaeo,
cum madidus ſiccos thyrſo ſubduceret Indos,
notuit, ad ſeros & claruit inde nepotes.
Forte, per aeſtatem, teſquis arentibus, hoſtes
norat in inſidiis meditari praelia Bacchus:
arma jubet, celereſque jugo ſubjungere Lynces,
Baſſaridaſque ſequi; Silenum accedere curru
mandat; & in pugnam totis exardet habenis.
pone ſequebantur lixae, jumentaque multo
tarda onere, & lentis congeſta viatica plauſtris,
et claudus ſenio, Sileni vector, Aſellus.

Dumque volat furiata phalanx, inimicaque quaerit
agmina; per vaſtas & laſſa vagatur arenas:
dira fames, urgetque ſitis; defectaque ſucco
membra labant; deſunt ipſi ſua munera Baccho:
amphora Sileni, curru ſubverſa, jacebat,
amplo exhauſta ſinu; ſitienti ambuſta dehiſcunt
ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras.
Maenades, & Satyri, multumque proterva Juventus,
impatiens, ſcrutatur aquas per viſcera terrae:
nequicquam. de ſe tandem ſibi pocula quaerunt;
et ſalſum potant, quem dat veſica, liquorem;
pocula ſpurca nimis; ſed & haec quoque pocula deſunt,
increſcente ſiti, venis & deficit humor.
ſpes tum acciſa omnis, facieſque miſerrima rerum
apparet; toſtas alii de faucibus atris
exhalant animas: alii per mutua fundunt
vulnera, quem rapiant ante ultima fata, cruorem.
Jamque acies moribunda cadit; quum, valle remotâ,
eminus obſcuri facies confuſa vireti
viſibus occurrit dubiis: tumque Evius altum
inclamans, Duremus, ait, tantiſper in armis,
O Socii; optatam vicinâ in valle ſalutem
aſpicio. hic lentos toto conamine greſſus
accelerant; renuuntque mori; venaſque, ſupremo
ſanguine manantes, animae ſpiracula claudunt.
utque propinquabant, altis ſe prodit opacum
ſtipitibus nemus, & foliis ſpectabile vaſtis.
Euge! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
agnoſco, munuſque Deûm; ſed plura volenti
ſurda manus; latas tenero de caudice frondes
carpit; & ignoto latrantia viſcera ſucco
demulcet; viridis ſtillat ſub dentibus humor.
non tamen oblatas Sileni provida virtus
praecipiti vorat ore dapes; ſed, cautior uſu,
haeret, ab exemplo documenta, abſtemius, optans.
nec mora; quis patulis lateat ſub frondibus error,
eventus docuit: totis (mirabile) caſtris
evomitur, caditurque velut, cum, gurgite pleno,
ingruit admiſſi miranda potentia Bacchi:

volvitur in gyrum tellus ; coelumque videtur,
nubibus adductis, ſurgenti occurrere terrae :
tum ſopor obrepit ; ſomnique invicta cupido
germanam dubia praeſagit imagine mortem ;
Capripedes mediis diffuſos ſtertere arenis
cernere erat ; disjecta ſolo defeſſa furentum
membra Mimallonidum devota jacere ſepulcro.
mox, ubi, diſcuſſo longi languore veterni,
plenior ex adytis in ſingula membra recurrit
ſpiritus ; amiſſae redierunt corpore vires.
ſurgere tunc alacres, pedibuſque inſiſtere firmis,
et fulgere oculis, thyrſumque vibrare lacertis
fortibus, abſenteſque laceſſere vocibus hoſtes.
Attonitus monſtro, non huc, ſine numine, amici,
appulimus, Silenus ait : nec dona Deorum
deſpicite, ingenitas vires, nec numina Bacchi ;
nec pudeat certa ſalvos a morte fateri
coelitus oſtenſo vitam debere Tabaco :
adveniſſet enim languentibus integer hoſtis ;
victa ſiti manus haec cecidiſſet victima ferro ;
tinctaque veniſſet victoria ſanguine nullo :
nunc veniat ; validaſque manus, animoſque viriles
ſentiat ; &, ſi mens ſuadet, fera praelia tentet.
ſed rationis opus ; ſuperum nec munera coeco
contemeranda uſu : ſi quid ſapit iſta ſenectus,
viribus eximiis permiſtum in ſtirpe venenum
delitet : in ventrem virides ne mittite ſuccos ;
mandite nec folia ingeſtis confuſa ſalivis :
virus ineſt crudis : aeſtivo ſole recocta
credibile eſt tutos praebere halatibus hauſtus ;
nec ventri, ac cerebro (ſi tecta evolvere fas eſt)
pabula grata reor, ſubtilibus eruta fumis.
quare agite, O juvenes, tam digni muneris aptos,
ingenio, & rapidis extundite mentibus uſus.
dux ego veſter ero ; quid mens dictaverit, omnes
accipite : arentes prolixa uredine frondes
comminui manibus jubeo, cannaque reponi ;
protinus educto radiis ſolaribus igne
contingi ; &, poſitis adverſa parte labellis,

exſucti calidas nubes adducere fumi ;
ocyus ut poſſint cerebri pervadere flexus,
vinoſiſque leves recreare vaporibus auras.
Dixerat : hinc Satyri teretes aptare cicutas ;
deciduas alii ſicca fuſcedine frondes
frangere ; pars tubulos arſuro pulvere complet ;
pars ſtricto ore trahit (riſumque ſodalibus affert)
pulvereum flumen, tuſſeſque inducit iniquas.
ipſe Pater fremitus, vana & conamina riſit.
igne carent, ignem votis ardentibus optant.
ecce ſenex denſum, quod habebat mantica, vitrum
depromit, vafri inventum ſubtile Promethei,
furati aeternas coeli de fornice flammas.
Hic latet ignis, ait : ſuſcepto & ſole, rotundum,
molliter acclivi depreſſum in vertice centri,
frondibus admovit Phoebo penetrabile vitrum.
cuſpidis in morem radiis concurritur ; auctus
inde calor ſenſim ſerpit ; fomentaque circum
arripit ; & fumo vicinum nunciat ignem.
Applaudunt Satyri, Faunique, Senemque magiſtrum
attollunt humeris ; voceſque ad ſidera tollunt.
ipſe cavam ante omnes accommodat ore cicutam ;
leniter adducit nebulae mirabilis hauſtus ;
et ductos patulis fumos e naribus efflat.
nec mora, permotus ſubita dulcedine, toto
corpore diffuſum ſentit geſtire vigorem ;
ut ſolet a noti foecundo flumine Bacchi
ſerpere paulatim non-intellecta voluptas.
ora madent : non ſalſa ſitis, non vexat acerba
eſuries, vomituſve : levi vertigine tantum
crura vacillare, & ſupremam udeſcere frontem
percipit ; illaeſus, ſed & haec vaneſcere gaudet.
Tum vacuus denſa Paeti porrectus in umbra,
omnigenum ut patuit foecunda ſcientia rerum,
dulcibus abſumit lentas ſermonibus horas :
explicat ingentes opulentae mentis acervos :
ludenti & ſimilis naturae arcana recludit :
implicitos memorat ſphaeris coeleſtibus orbes ;
compagemque hominis ; terrae & miracula pandit ;
addit & oraclis docti libamina fumi.

Fumantem ſequitur circum diffuſa juventus,
ipſa novis operata tubis, fumoque fragranti;
at rudis ore vomit naſo reddenda patente
nubila, cum multa tuſſi, lacrymiſque jocoſis:
ridicula, appreſſis animam quae claudere labris
neſcit, perque cavas iterum depellere nares;
docta ſed exemplo, grandaevum aequare Magiſtrum
efflando ſatagit, repletque vaporibus auras.
dumque hilares animis laeta vitulantur in herba;
ecce venit feſſis longum expectata miniſtris
annona, & multo ferventia dolia vino.
clamores geminant; verſiſque ad cantica cannis,
gaudia agunt; epuliſque favent; multumque vocatis
jumentis, reducique Senis gratantur Aſello.
indulgent Ceréri primo; tum Maſſica libant;
viteaque admiſtis alternant pocula fumis.
cuncta fremunt fumo, cantu, miſtiſque choraeis;
donec dulcem oculis fudit nox alta ſoporem.

Poſtera ut illuxit laetis aurora, ferique
admonuit belli ſecuras pace phalanges;
Lenaeus pater, & Sileni cana ſenectus
exſtimulant, ſi quos feſtivi heſterna diei
fregit luxuries; animoſque hortatibus addunt:
Sat poclis, genioque datum; nunc praelia mentes
ſollicitant; poſitas aſſumite vultibus iras,
et forte inſtanti dextras componite pugnae;
nec vigil incaute palantibus ingruat hoſtis;
et cadat, ipſa ſuas caedes non ulta, juventus.
nec virtus equidem nobis incognita veſtra eſt,
O Socii; magnis neque non confidimus auſis:
ſed nocet, ignavas quamvis, contemnere turmas;
ſecuroſque mali, ignotis incedere terris.
impavidi ergo animis, ſedato inſiſtite greſſu:
neu mala nos iterum letho penuria mulctet;
agmine compoſito lenti procedite, Paeto
non ſine contrito; promptiſque ad labra cicutis;
et levibus fungis ſervato, & reſtibus, igne.
hoc, animi ſurgent ad praelia; nubibus iſtis,
prodigiique nova ſpecie, terrebitur hoſtis.
eſte viri; famam & factis ſperate perennem.

Dixerat: aſſenſum properant applauſibus omnes;
et ſibi quiſque ſuo ſtationem corpore ſervat.
arduus in curru, medio pater agmine Bacchus
eminet; impexi tergo Silenus aſelli
it comes, haud equidem bellax, nec idoneus armis;
at bonus eloquio, & ſubitis dare tuta periclis
conſilia: aequales utrimque excurrit in alas
denſa acies; hoſtemque animis pugnacibus optat.
nec procul hoſtis abeſt: vicini vertice montis
oppoſito emergit, ſummiſque haſtilibus exſtat.

Baſſaridis calido fervescit pectore ſanguis;
aerea ſiſtra manu quatiunt, & tympana pulſant;
vino acuunt iras reſides; hauſtoque Tabaco,
excludunt lethi faciem; ſuaque agmina circum
nube tegunt atra: ſpirantes naribus ignem
procedunt: medio glomeratur in aequore nimbus,
igne micans, tonitruque fero, fumoque ſtupendus.

Oſtento attonitos ſubitus pavor occupat Indos:
non homines, ſed furva rati de faucibus Orci
numina, conſternati animo, certamen iniquum
detrectant; trucibuſque timent confligere monſtris.
pars fugit; & poſitis, quaerunt velocius, armis,
quam dare victoris mallet clementia, vitam:
pars orat veniam, parere & juſſa modeſtis
imperiis, patiente jugum cervice capeſſit.
ſed pudet erroris; ſtulta & formidine tactos
extimuiſſe piget vani ſufflamina fumi.
libertate dolent ſerva; ſolatur at illos
indulgentis Heri condita lepore poteſtas,
et victoris amor: ſimili diſcrimine, victos,
victoreſque, videt, bellis utrinque remiſſis,
una dies miſcere epulas, Bacchumque ciere;
et ſimul alternis fumum potare cicutis.
mirantur bona nata domi, nec nota queruntur;
et nebulas animi, jucundis nubibus, arcent.

Atque haec prima fuit mortales ſtirpis in uſus
notitia; haec late noti cunabula fumi.
jam quae vis lateat plantae; quibus apta bibendo
corporibus; quibus & pugnet contraria morbis,
Muſa refer; geniumque novo concede labori.

In primis non una ſubeſt natura ſtupendo
in Folio: adverſis dives virtutibus, omnem
exſuperare fidem gaudet; ſtirpeſque beatas
provocat, Hellebori robur, Rhabarbara duras
ſolvere nata alvos, facientem gaudia Vitem,
Balſama vulneribus laudata, Fabamque ſuillam,
Nepentheſque animi mulſum, gravidumque Papaver.
magna Dei virtus, quae tot miracula rerum
ſeminis exigui tantillo cortice clauſit!
quod licet haud ſuperet cineris, vel laevis arenae
(fallentis digitum, & numerantia lumina) molem;
mox dabit ingentem frondoſo tegmine ſylvam,
et certa in dubiis promet medicamina morbis.
quod ſi quis tantas rimari indagine cauſas
aggreditur, multum immani ſub pondere ſudet.
ſeu diverſa Salis mirae ſubſtantia Plantae
compoſitum eſſe dedit, multis & dotibus auxit;
ſeu ſimplex variis obnoxia caſibus una
materies alios, pro mole, & tempore vultus
induit, atque aliter diſtincta in corpora regnat;
naturae latet in gremio, nec cernere pronum eſt.
ſi tamen exemplis libeat, velut indice filo,
ire per anfractus dubios, errore viarum;
inque ſibi ſimiles totum diſſolvere partes:
forſitan occurret, quo mens placata quieſcat;
et ſi non verum, at veri illuceſcat imago.

Quicquid ineſt rebus ſapidum, diſcernere guſtus
quod valet, id Salis omne ſolet de nomine dici.
at gemina eſt natura Salis; vel funditus haeret
corporeae moli, ad ſuperas nec tollitur auras,
ſuppoſitis flammis, cineri ſed figitur acri;
dictus & hinc Fixus: levior vel, ab igne ſolutus,
in ſublime volat, fumo ſubvectus amico,
accreſcitque apici, in morem fuliginis atrae;
inde Sophis a re ſal ille Volatilis audit.

Hic aliud memori occurrit ratione tenendum:
viſcera quod terrae, ſalibus praegnantia multis,
ſtirpibus innatis foecunda alimenta miniſtrant,
ut ſua cuique trahit proprium natura fluorem.

fructibus hinc ſapor accedit ; hinc floribus omnis
ſpirat odor : retinentque ſui veſtigia ſucci.
At tellure latent, penitus confuſa cavernis,
Sulphurei latices, Nitri glacialis amaror,
lethale Arſenicum, flammis affine Bitumen,
argenti Liquor in foedam reſolubilis auram,
Chalcanthumque acidum, linguaeque aſtrictor Alumen,
atque alia innumeros factura elementa ſapores.
Si quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
principiis cui accepta ferat ſua munera Paetum ;
comperiet tanto dignum ſudore Bitumen :
cujus in eximia ſpecies ſupereminet herba,
pingue, olidum, acre, tenax, Nitro ſublime volanti,
ignis amans, craſſaque ferens fuligine fumum.
his pictam in tabula quicunque coloribus herbam
non videt ; hunc oculis captum, & rationis egentem
crediderim : quid enim magis aſpectabile ? dextram
trita oleo foedat, digitos & glutine viſcat,
et ſolidat crudum lento ferrumine vulnus,
ſorditiem ulceribus ſalſugine terget amara,
nec putrere ſinit : ſenſum nam faucibus acrem
impingit, longumque relinquit in ore calorem.
late fuſus odor, viroſa vividus aura,
diſſipat ignavum cerebro torpente veternum ;
ſiccat & illuviem, eductis ſternumine mucis.
denique, in aëreum flammis converſa vaporem,
foeta ſalis vivi, ſuperaſque volantis ad arces,
pervia ſpiritibus, mentis capitolia ſcandens,
ſupplementa nova exhauſtis animalibus infert ;
atque hebetes ſubito reſtaurat acumine mentes.
Planta beata ! decus terrarum ! munus Olympi !
non tantum agricolis duro laſſata labore
membra levas, minuis victus abſentis amorem,
fundis & abſque cibo ſparſas in corpora vires :
ſed radium, ſpecimenque dei, ſapientibus ipſis
ingenium illuſtras, ſi quando aut multa tenebras
colligit ingluvies cerebro ; aut molimine longo
intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,
conceptaſve tenet ; vel caeca oblivia regnant.
ut ſemel irrepſit blando lux indita fumo,

aufugiunt nubes atrae, curaeque tenaces.
vis micat inventrix; dempto velut obice veli,
tota oculis animi patet ampli machina mundi;
aeternae ſpecies naturae ex ordine nexae
ſuccedunt; redeuntque ſuis ſimulacra figuris.
  O quoties viſus, magna ſpectante corona,
Orator, populi cupidas dicturus ad aures,
contremuiſſe metu; docti ſermonis acervos
confudiſſe locis; lingua & ſiluiſſe rigenti;
quum memor ex tantis opibus ſopita facultas
nil daret in vocem, ſed res & verba negaret:
ſi modo vel micam generoſa e ſtirpe voraſſet
fumanti tubulo, accenſo ſeu lumine, ſenſim
res reperiſſe ſuas; prendiſſe fugacia verba;
theſauroſque animi populo expoſuiſſe ſtupenti!
  Si duo praeterea Stagirae in pulvere docto,
laudis amore novo, verive cupidine, pulſi,
pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis:
omne animi intendunt robur, nervoſque fatigant,
nexibus impediant cautum ut ſubtilibus hoſtem;
aut validum incuſſo rationum pondere ſternant.
ſtat circum pubes, pulchri & certaminis aequus
arbiter; ingenii aequales utrimque lacertos
mirantur, crebris vires applauſibus augent.
tandem, obtuſa acie, ut feſſis deferbuit ardor,
lentior & validos inſultus lucta remiſit:
ſorbeat alteruter, ſacrum reſletque vaporem;
ilicet, ut tacta Antaeus tellure, reſurgit
firmior; exhauſtumque recens graſſatur in hoſtem:
jejunus cadit, at ſequitur victoria potum.
ſin utrique placet nova de ſuffimine tela
arripere, & calidam verbis producere pugnam:
tum videas, paribus momentis, praelia ſaeva,
eventu dubio, in multam crudeſcere noctem;
nec prius argutis diſcedere ab ictibus ambos,
indefinitam abſcindant quam taedia litem
judicis incerti, palmae cui praemia donet.
  Sic quondam, Iliaco bello, par nobile fratrum,
Aſclepii ſanguis, Podalyrius atque Machaon:
fertur ab Atride indictum certamen amicis

ſuſcepiſſe odiis, plantae de laudibus Indae.
damnabat ſenior, lingua tenus, intus amatam;
diſſimulans veros ſermonis acumine ſenſus:
junior in fratrem, jaculis ardentibus, ibat;
et pro dilecta pugnabat, ſerius, herba.
cordatum, ante tubam, potarat uterque Tabacum,
impiger ingenium praeclaro accendere fumo,
et mucronatis mentem gravidare ſagittis.
multa hinc inde agili vibrata haſtilia lingua,
multa retorta iterum; crepero nec pauſa duello
ulla fuit, niſi quam fumi dabat hauſtus amoeni:
unde renaſcentes ſtabant ad praelia nervi,
invictuſque furor carum proſternere fratrem;
donec, inexhauſtis creſcentes viribus iras,
ancipitem & litem, ſententia magna diremit
Regis, inauditae gaudentis honore palaeſtrae.
robore ſic proprio, ceciditque, ſtetitque Tabacum:
et nunc de fumo gravibus confligitur armis.
uſque adeo nil ſcire datur; dubitabile, quod non
ingenii faciat cita vis, & gratia linguae.
Sed me perplexi ingreſſum ſpineta Lycaei
penſi alio textura vocat. quibus herba ſalubris
principiis conſtet, vero mihi carmine dictum eſt:
nunc quibus illa viris faveat, quibus illa reſiſtat;
quoſque ferat, pellatque aegro de corpore morbos,
expediam; ſimul ut calicem ſiccavero Paeti,
aedibus & vacuis ſuccreverit aucta ſupellex.

TABACUM.

LIBER II.

TOllite vos ignem, tubuloſque: ſat aetheris hauſtum eſt:
dum calet ingenium, dum ſenſibus integra vivis
verſantur ſimulacra; fidem exſolvamus amicis:
odimus immemores; mundum nec paſcere fumo
aggredimur, vanos aut ampullare per orſus.
inſtat ſegnicies; & Phoebo inviſa ſenectus,
triſtibus impallens curis, divortia Cirrhae
mandat, & extremum Muſis offerre laborem.
Dicite, Pierides, domitis quae geſſerit Indis
Liber; ut immanes populos moderamine legum
mollierit, placidus; quernoſque ligonibus enſes,
et truculenta levi mutarit fercla Tabaco:
ut mores, geniumque pater Silenus amoenae
ſtirpis, & innumeros, ludens, evolverit uſus.
Forſitan haec, qui vos Biſido de monte, per aequor,
tranſtulit auratam Boreae Regnator in aulam,
audiet; &, tanto ſi non indigna parente,
funditis, innatum quanquam averſatur odorem,
veſtris perfuſum violis, animaque ſuavi
inter pulvillos, variata mente, reponet.
Ut ſedit ſolio Victor, non, triſtibus armis,
ſaeviit in vitam, vel opes; nec durus, abactis

indigenis, ſtatuit dominos; nec, more tyranni,
optavit metui, metuit non ipſe timentes:
lenibus alloquiis, & majeſtate remiſſa,
partus amor populi; facilis clementia mores
erudiit, glebamque jugo parere ſüaſit.
Terra feris infamis erat, Lynceſque, Lupique,
Tygres, & celeres Pardi, miſtique Leones,
impune inſidias pecorique, viriſque, parabant:
tollere nec cladem intentis in mutua bella
cura fuit; major ſed erat, meliorque, voluptas,
finitimos flammis vexare, & caedibus, agros;
et coctos calidis hoſtes apponere menſis.
Non tulit immanem ingluviem, qui temperat aeſtus,
ſanguinis inque ſiti pacis ſuffundit amorem;
vaſtitiem luſtrare cupit; regeſque cruentos
viſere; & ingenuas craſſis dare mentibus artes.
Aſſumit, numero e magno, quos indolis eſſe
ſciverat urbanae; calicum ſed largior uſus,
vitaque liberior, nerviſque inimica libido,
fecerat effaetos, at nobilis aura Tabaci,
compoſituſque labor, coelique nitentior hauſtus
ſenſim reddiderat reparatis viribus aegros.
Amphoriam, Balanumque legit, comemque Neandrum,
jucundos comites; totidem quibus addit, amoena
fronte, viros, luſcum Pelian, geniique ſagacis
Idmona, caerulei ridendum tubere naſi,
pauperis & barbae metuentem ſcommata, Trullum.
haerebat ſociis, &, clam, poſt terga, ſubibat
olim gratus Aper; caſu ſed ſurdus iniquo,
non adeo, ut ſolitus, ſuavis comes, atque facetus,
juſſus abire manu, invitus ſub tecta redivit.
Regulus Hematoës, quo non truculentior alter
vicinos capere, & captos prandere, tenebat
non procul imperium, vaſtis incluſus in antris:
turpis ubi laniena fuit; juvenumque, ſenumque
corpora vincta jacent ſtabulis, pinguique polentâ
ingratam cumulant in gaudia dira ſaginam.
huc canibus, jaculiſque, plagiſque ſequentibus, omne,
cornicinum ſonitu, & miſtis latratibus, agmen

vertit

vertit iter; nec longe aberat domus atra Tyranni,
qualem Dis habitat. primo venientibus antri
os immane patet; congeſtis oſſibus albet
limen; & affixis apparent culmina tectis,
conſitus ut ſcolymis horreſcit edulibus hortus,
quum capita in ſquamas longis crevere medullis.
  Forte dies genialis erat; Lapithaeque repoſtis
inſtruere altilibus convivia lauta parabant.
agminis ad ſtrepitum cavea caput exerit heros
Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
mox refugit viſis; venit alter; & alter; & antri
interiora petunt; nec portam vecte parato
claudere, nec miram meminere excludere gentem.
  Dum tenet attonitos coecus timor, ilicet Idmon
primus in ignotos audet penetrare receſſus,
cum cane naſuto: ſequitur mox caetera pubes,
palpans in tenebris, niſi qua, per ſumma receptus,
tecta viam oſtendit, ſub opaco lumine, ſplendor;
Silenus medio, extremo tutiſſimus Evan:
perveniunt tandem, ducit quo nidor, in aulam
ferventem fremitu; facies ubi dira culinae
perculit ingreſſos primo; plenique lebetes
fumantum capitum; verubuſque infixa coturnis
multa virûm femora; & ſtillantes lancibus armi;
femineique coqui cinctis circum ilia peplis.
  Non procul in clathris, porcorum more, jacebant
corpora dena virûm, feſto ſervata propinquo,
dum creſcant adipes: lacrymis quos Liber obortis
praeterit, Haematoëm attenta dum nare Moloſſi
veſtigat; penituſque latentem affatur in antro:
Surge miſer, vultuſque hominum conſueſce tueri:
venimus innocui; caedes nec caedibus iſtas
ulciſci eſt animus; veniam donamus avitis
ritibus; & placidos gerimus ſine ſanguine mores.
ſi cruor eſt cordi, pugnandi & tanta libido;
bella movete feris; armento arcete leones;
parcite vicinis; turpes nec ventribus eſcas
indite; nec foedis poſtes ornate tropaeis.
non eſt illa lupis rabies; non tigride tigris

paſcitur; irato nec ſit leo coena leoni.
tollite ferales epulas; & condite terra
triſtes relliquias; dapibuſque fruamur honeſtis.
Ille nihil clarum; obſcuros modo gutture mittit
grunnitus; torvumque tuens, non ſponte monenti
obſequitur; pavidoſque jubet parere clientes.
tumque abit annona infelix, meliore parata;
ſuccedunt verubus jucunda obſonia mundis;
cervorumque, ſuumque tori, leporeſque, anateſque,
venantum & quicquid dederat labor.
Advolvuntur humi (nec enim conjungere menſas
hora dabat) Bacchus primum, vetuluſque magiſter,
tertius Haematoës; nullo mox ordine ſeni
procumbunt comites; tum picti terga ſodales.
Fata juvent; nunquam dextras junxiſſe fideles
poeniteat, Rex Liber ait. felicia ſint haec
foederis incoepti primordia. ponite amici
ritus immundos; facilique aſſueſcite vitae:
tuque adeo, ſubitos aditus, nec libera, frater,
condemna alloquia, ingenui firmamen amoris.
proderit hoc olim hoſpitium; nec veſtra juventus
utile ſubſidium vitae didiciſſe dolebit.
hoc tu pignus habe, quo nullum ſanctius optes:
dixit, & undantem vino cratera recenti
impiger exhaurit, ſecto quod palmite nuper
arboris aëreae repetito effluxerat ictu,
utribus & plenis ſtabat prope: ſuſcipit ingens
bellua; &, epoto miſerorum ſanguine, tetram
non prius aſpectum nectar deturbat in alvum;
emittitque olidae ructamina cruda popinae.
ſubriſit Pelias; narem compeſcuit Idmon;
Evius increpuit nutu, & ſermone benigno
non bene conſtantis vultum firmavit amici.
Euge virum! ut vero placuit liquor? ille ſubaudax,
fronte ſuperciliоque ad verticis oſſa retractis,
Eſt bonus iſte cruor, quocunque e gutture fluxit;
vix melior pueri imberbis: ſi quis mihi porro
praebeat, haud verear patinam ſorbere ſecundam.
quod poſcis, dabitur: ſed pocula jungere poclis
et turpe, & nocuum. neſcis, bone, qualis in iſto

ſanguine ſaevitia eſt: proprio te diſcere damno
non patiar: forte ex aliis, ſine crimine, noſces.
ut vero patrias craſſae caligine mentis
ignoratis opes! hebeti tam grata palato
munera, ſucciſo de cortice, ſufficit arbos
obvia, nec ſumptu, multo nec emenda labore.
ſponte ſuos praebet lanianda ſecuribus artus;
fundit & aeternos redivivis fontibus amnes.
caedite, legitimos terrae bona vertite in uſus:
ducite nec pulchrum humanis pingueſcere venis,
et terrae finibus ſerpentum more latentes,
luce, viriſque procul, naturae extinguere lumen:
ſunt vobis hominum vultus, ſunt pectora, nec mens
degener, intrepidaeque animis ad praelia vires.
tot bona cur tumulo infoditis? de fronte character
humanus periit; nec, quamvis ſanguine paſtis,
ſanguineus color eſt: tumido ſed luridus ore
pallor ineſt; oculique latent; diſcrimina naſum
nulla genaſque inter; facies veſica videtur;
tempora nuda pilis; putri labra turgida tabo;
et nigro trepidi promanant ſanguine dentes;
vix animam trahitis; nervis attollere coſtas
non datur; injecto ceu pondere pectus anhelat;
eſt piger excuſſis genibus gradus; & dapis almae
nullus amor; ſed humi juvat edormire veternum.
hanc ſitus & nunquam ſoli, nec pervia ventis
antra, dedere luem, ſpurcoque obſonia ſucco:
at magis ira Deûm, menſis accenſa nefandis,
intulit immundam, reſoluto robore, peſtem;
et jam barbariem luitis; potumque cruorem
redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
ut moniti quaeratis opem: ſed nec bona veſtra,
nec mala noviſtis; tantus ſtupor occupat aegros!
cernitis accenſo prognatum pulvere fumum
nare venire ſenis, velut exhalante camino?
pulvis hic herba fuit: vobis vicina, Tabaca,
nomine vix noto, clarum dedit inſula nomen.
hinc finem ſperate malis. tu, cane Magiſter,

cui natura parens rerum momenta ſuarum
credidit, ingenium remedî percurre, modumque ;
nec differ miſeris optatam afflare ſalutem.
Hic, paulum tubulo amoto, flammaque, moratus,
Magna jubes, dixit : ſi quae tamen auribus iſtis
digna putas, dicam ; detur modo vita, recenſque
libertas miſeris, pedibus quos fune ligatis
aegrotos, ſtabulis, in foedo ſtramine, vidi.
Annuit Haematoës : ſolvuntur vincula claudis ;
prorepunt geminis nixi, ſua quique gerentes
ore mala ; &, lucem veriti tetigiſſe ſupremam,
vultibus obſcoenis laetam ductantur in aulam.
non tenuit lacrymas vetulus Pater. Eia, ſodales,
vivite, ait ; vitam meliori at ducite fato.
nam licet ; & dabitur : latet iſto condita buxo
veſtra ſalus, modo ſit ſervari certa voluntas.
tu, miſerande Senex, muriam pro ſanguine venis
qui generas ; cui crura labant luctante podagrâ ;
purpurei ſtillant, hebeteſque arctantur ocelli ;
caecus eris, ſi ſpernis opem : ſed ab arte medelam
ſufficiam : & tumidis albo ſuffimine buccis
in pileum nebulam inſpirat ; vultuſque ſeniles
protinus includit junctis ad tempora limbis.
excipit ore Senex mordentes lumina fumos ;
et patitur, juſſus, ſpe conſolante, dolorem ;
exprimit imbrem oculis ; videt acrius omnia circum,
plenius admiſſa deterſis luce feneſtris ;
atque poteſt adeo ſalebroſa in nare Magiſtri
eminus exſtantes oculo numerare pyropos.
namque rogatus uti in naſo quae cerneret, & quot
diceret, oſtendit digitos ; &, fraga tot, inquit,
aſpicio, in noſtris naſcuntur qualia ſylvis.
ilia concuſſit Vetulus ; riſere ſodales.
Dignus es articulis ſine nodo : age ſugito, dixit ;
claude labrum, & laxis exſpira naribus auram.
ſugit, & exſpirat ; ſed porro injuſſus, ut antrum
in gyros volvi, & turbari ructibus alvum,
ſenſit, humi recubans, confertim cruda remittit
fruſta ; & multiplices, quas ante voraverat, offas.

en

en podagrae exitium: ſic fonte revellitur ipſo
ſuccus edax, teneros rodens ſine dentibus artus.
hoc bis agas, quum luna latet; cumque orbe recrevit;
(tum latebris turgent ſucci, tum mobilis humor)
poſt laeves patinas, & prandia pinguis omaſi.
ſic ubi ciſternam illuvie, primamque cloacam
terſeris, humores, ablatis faecibus, ibunt
purius; articulis blanda, & ſine ſorditie acri,
nutrimenta fluent: quo, nec foecunda malignis
relliquiis acidi pungentur acumine nitri,
torta nec in duram concreſcent vincula cretam.
tum levitate pedum Satyris certabis; & ipſas,
ſponte tua, poteris ſaltu ductare choreas.
quod ſi pauca tamen ſalſae veſtigia labis
exſuperant, hauſti blanda torpedine fumi
vaneſcent; nec hebes ſenſus, velut ante, dolebit.
Hac ope non podagrae tantum cruciamina ceſſant;
ſed porro coli rabies; ſed volvulus atrox,
gutturis, & foedae tollens diſcrimina ſedis:
et capitis clavus, & ſibilus auris adurens
miteſcunt ſubito; nec poſt, injuſſa, recurrunt;
ſi modo quis conſtanter amat; nec jurgia curat
conjugis in fumum inſontem maledicta vomentis,
oſcula quod vitiet, nitidas & conſpuat ædes.
Vir fuit antiquae fidei, nec moribus aſper,
æquoreas habitans morboſo in littore ſedes,
labe nova infames: quos ceperat acre venenum,
frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
repſerat extremos morbi violentia in artus:
tenſa velut valido membra omnia fune rigebant;
nec vis ulla ſuper, nec motus ulla facultas.
ille malo arreptus, Phœbeas jugiter artes
implorabat inops; dedit & medicamina Phœbus
nequicquam; at ſolitis conatum luſit in herbis;
donec inauditam melior fortuna medelam
præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
inde colit munus Divûm, multoſque per annos
obtinet illæſam fumo conſtante ſalutem;
cum prius incerto vitæ, tremuliſque lacertis,
importuna lues, necdum ſuperata rediret.

nempe ſalis pungens acies, obtuſa ſopore,
deſiit in molles mucronem intendere nervos.
Sic, ubi radicem dentis deterrimus humor
vellicat, ardentémque inflavit tubere duro,
qualem offert nucibus concluſis ſimia buccam;
fumus in os veniat; parvoque ut tempore clauſus
manſerit, extemplo gemituſque tumorque recedent.
ſic aliae migrant afflicto e corpore peſtes,
quas mala conceptae ſalſuginis aura creavit.
labentes pluviae ſublimi è fornice tecti
in teneros folles, quibus inſita flamma movendo
vivit, & in numerum flatu modulante, fovetur,
denſatae in media pendent regione, foraſque
ante, levis quam ſit membrana arroſa, feruntur.
quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
Hellucum, & ſubita dubios vertigine greſſus,
clangoſaſque brevi minitantia flumina nares?
omnia mulcentur fumo, ſi provida cura
maturat; ſeras nec opem producit in horas.
Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
offecit, ſeu ſpurcities nitroſa canales
raſerit urinae, vel apertum faecibus anum:
hinc quoque luctifico requiem ſperate dolori
qui matulae ingemitis; qui clavos inter acutos
horrida Caucaſei depingitis ora Promethei.
non ego vaticinor, Parnaſſi aut ſomnia fingo;
nota loquor, quaeque ipſe prius crudelia ſenſi,
quam facies Paeti, mirandaque nota foret vis.
namque (fatebor enim) luxu tranſacta juventus
cum Baccho, Satyris, & ſuavi iſto comitatu,
hic illic vetulo rimas in corpore fecit,
ſubjecitque malis, quæ magna eſt noſſe voluptas,
ſanaſſe utilior; noſtroque probata periclo
certius in populi juvat uſurpare ſalutem.
ſed quia par cura eſt triſtes expellere morbos,
et validos ſervare habitus; quæ cautio ſanis,
diſcite, quiſve modus; nec enim omnibus omnia proſunt.
Oderunt alii naturâ, ut triſte venenum;
deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
ſtultè alii damnant, novitas quia diſplicet omnis;

quod

quod ſine Paeto atavi, meliores ſtirpe ſequenti,
conceſſum a ſuperis egere ſalubriter aevum.
abſtineant ambo: nec enim pugnare decorum eſt
naturae; aut rectam invitis infundere mentem.
Si quis amat, ſapienter amet; nec Simius alter
conſilio, & ſine fine aliorum irrumpat in actus.
ſunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant;
urbanos inter ne non habeantur amoeni;
profitne an noceat ſibi ſuſque deque ferentes.
ruſticus ille, maluſque pudor. nam vel juvat hauſtus,
vel laedit. teipſum noſcas, & idonea fumo
corpora; ne ſero tandem tua damna queraris.
Si cui grande caput proſtanti fronte rotundum,
lati humeri, pectus patulumque, toroſaque membra,
ſub cute obeſa caro, pituitaque multa palato;
is bibat impune, & repetito indulgeat hauſtu,
ſi libet, & juſtos ſumendi reſpicit uſus:
parcius attingant graciles, quibus ardua cervix,
frons anguſta, caput minimum, praecordia preſſa,
excarneſque genae, & pauca mucagine nares.
ollis ſpirituum ut brevis eſt annona cerebro,
obruitur facile conferti aſpergine fumi,
haud ſecus ac nebulae hyberni caligine ſoles.
compoſiti validis biberint ſi largius aequo;
occupat ignavos torpor, defeſſa quietem
membra petunt, nervis velut ex aetate ſolutis,
mane tremunt, altaque obeunt in luce ſoporem.
quod ſi praeterea roſeus color inficit ora,
et ſubeunt tuſſes, & denſus anhelitus; illum
ejurare tubos jubeo, caroſque ſodales;
ne redimat nocuos vitae diſcrimine luſus.
illi pulmo flagrat; putrive uligine turgens
febrim corde fovet, lentoque abſolvitur igne.
ſed ſi tantus amor fumi, nec tendere contra
vota libet, caeco ratio ſed cedit amori;
Bechion arentem ſumat, fumumque capeſſat:
non metus hinc fuerit, ſed ſpes non vana ſalutis:
nec (moderatus enim) accendit calor; at levis aura
ulcera deſiccat, ſaniemque e pectore ducit.
denique ſi qua vehit tectam cauſa abdita tabem,

ſeu mala per totum diffuſa injuria corpus,
ſeu cita febris erit, laeſi vel viſceris aeſtus:
ah! tibi ne tanti ſit pernicioſa voluptas;
declina illecebras; &, quamvis parcere durum,
parce tamen, certae & caveas auctaria cladis.
 Eſt etiam quandoque, ut, qua data porta, ſubinde
erumpat ſus deque cruor, lethumque minetur;
et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis:
quicquid contigerit, feralia pocula mitte;
nec libeat nocuas immittere faucibus eſcas:
ſanguinis hinc fluvii creſcunt; vomituſque ferocit;
vitaque disjectis tandem cum faecibus exit.
 Judicio hic ſiſtor rationis, tollere viſus
quod poſui: nam ſi Paeti gravis herba ſoporat;
et ſopor excrementa tenet; damnatur inique
quod juvat, & laudem meruit. bene praemonet, inquam,
quiſquis is eſt, nodum neque diſſoluiſſe pigebit:
hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
ſanximus; adverſas ſimul hic ſubſiſtere vires:
nempe ſale hinc ſtimulat naturam pellere tardam;
ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
parte alia, exhalans nebuloſo ſulphure ſomnos,
ſiſtit; & effuſam facili compeſcit habena.
ac velut indomitus ſonipes, juxta ilia foſſus,
evolat; & fraeno deinceps parere recuſat:
ſic, ubi depultrix valide movet, & retinendi
vis labat; ut leviter tacta eſt, ruit impete multa,
nec motam retinere leve eſt, nec tollere lapſam;
et magis effluxiſſe nocet, quam clauſa manere:
uſque adeo multum eſt rerum momenta, modumque,
temporaque, et quae ſit cunctis natura, tenere.
ſic virtus viget ipſa, viget quoque corporis aetas:
utraque deliquio tandem, nimioque labaſcit.
 Nil melius vino: vinum tamen omnibus aequo
non datur in cyatho; nec ſugitur omnibus horis;
immo etiam quandoque necat; quandoque furorem
ſuſcitat; interdum rationem largior hauſtus
obruit in ſpatium, quo mobilis orbita coeli
volvitur, inque locum redit unde exiverat ante.
ſolvitur interea ſtrictis niſi crapula vinclis,

ebrius exſpirat, ſaltem exſpiraſſe putatur.
Haud procul exemplum: nuper Satyriſcus Adonis,
dum tua feſta colit, rex O Lenæe, ſepultus
et vino & ſomno, ſub terram ut mortuus ivit;
poſtridie effoſſus, vitae manifeſta receptae
ſigna dedit, capite effracto, manibuſque cruentis.
at miſer adverſus mortem cubitoque, genuque,
confligens, animam clauſa colliſerat arca.
quid tam funeſtum noſtrae adverſarius arti
objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
cauſa fuit; mentem nulli, quod conſtet, ademit.
Contra, laetitia in magna, dum pocla ſalutis
ordine diſcurrunt, ſi quis temerarius audet
jura inſana ſequi calicum, pugnamque laceſſit;
ne titubet ratio, aut greſſu titubante vacillet,
arripiat tubulum, medicam intermiſceat auram:
ſurget inoffenſo vultu; bene condita verba
ſobrius exponet; fumi dum neſcia turba
inſtabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
et greſſu inſolito dabit irriſoribus anſam.
nempe tuus fumo, Bis nate, retunditur ignis;
mobilis & rabies blando torpore quieſcit.
(nec ferat invidiam quae dat tibi copula laudem)
non melius lapidi Herculeo, Chalybumque metallo,
convenit, optatum quam quærunt vina Tabacum:
ſic operas præſtant inter ſe; junctaque multo
nobilius ſapiunt, quam deguſtata ſeorſum.
Denique mortales, quantum eſt, conducit in uſus;
nec quicquam, ut ſuis occiſi, non utile: flammae
qui ſuperat poſt fata cinis rubigine foeda
defricat; & flavos facit excandeſcere dentes.
fumus & ipſe (novum auditu) conſiſtere juſſus,
paret, & emiſſus per conniventia labra,
ore manu impreſſo, fulvum denſatur in unguen,
virginibus carum, quibus a ſerpigine longa
prurit ſcabra manus, manantibus undique rimis:
laevigat admotum, & ſplendorem inducit eburnum
non ſine portento: nec parvo gratia conſtat:
namque per arcanos penetrabilis aura meatus
cor quatit; &, ſtomachi vinclis utrinque ſolutis,

Aeolium ventis ſubvertit olentibus utrem:
ſed vita incolumi, ridentibus affatim amicis,
inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.
Jam bona decerpſi: nunc, ſi quae incommoda ab uſu
obveniunt, ſeu ſint vere, ſeu vera videntur,
expediam; longa nec vos ambage morabor.
inſimulatur enim, clarae quod mentis acumen
obtundat; ſpecieſque locis poſituque decenti
confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:
crimen atrox: ſed quod vel prava calumnia finxit;
vel bona ſimplicitas. non eſt; quia non potis eſſe:
immortalis enim cum ſit mens, ortaque coelo
portio, corporeis non eſt obnoxia damnis.
actio recta quidem, ſi laeditur inſtrumentum,
laeditur ad tempus, cauſa durante; ſed ipſa
mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
circumfuſa, latet, radioſque occultat inertes.
non aliter Phoebi quam lucida tela, Dianae
intercepta globo, vel tegmine nubis opacae,
tempore non longo noſtris tolluntur ocellis;
nec minus ipſe tamen ſincero candidus orbe
ardet, & innumeris lucem communicat aſtris:
ſic animo nulla eſt, animi niſi crimine, labes:
Deſidia, & Luxus, levis Inconſtantia, & Ira
ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
permiſcentque notas tabulis, & nomina delent.
quilibet id meminit quod amat, crebroque revolvit.
Da mihi de multis fumi potoribus unum,
creditor, aut plenae cui ſint oblita crumenae
ſcrinia, deſponſae vel notum limen amicae;
et dabo de fumi multis oſoribus octo,
aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
heſterna, & patriae oblitos elementa loquelae.
ſcilicet aut nocuum Virus, vel peſtifer Ignis,
aut morbus ſubito ſumens a Verbere nomen,
aut nimium palpata Venus, vergente ſenectâ,
laeſerat officium cerebri; nec congener aethrae
ſpiritus everſa poterat durare fabrina.
Quod ſi praeſtanti folio ſuppreſſa periret
vis reminiſcendi, cur tot praegnantia rebus

pectora vaſtitiem quaeſitae laudis amarent ?
qualia nota ; quibus nihil ignoratur eorum,
quae callere licet, quibus eſt dilecta voluptas
condere res animo ; populique aſtante corona,
condita mente prius memori diffundere lingua.
At thalamos contriſtat iners, piger halitus, ipſo
caſtior, abſtruſas partes qui faſcinat, Agno.
audio femineas voces : nam maſcula virtus
laudarit potius rabidi ſufflamen amoris.
non hodierna quidem infirmi querimonia ſexus :
Matronis odium eſt, ex quo Vulcania conjux,
frigore ſuſpectam gelidis certare cicutis,
inferri in Cyprum vetuit, Cytherea, Paphumque.
bello nempe redux, inter convivia Divûm,
Evius, ut domitae obtulerat nova gaudia terrae,
Jupiter ante alios, &, cum Jove, Mulciber, & Mars,
Atlantiſque nepos, & nectare plenus Apollo,
fumivomis olidam ſimularant naribus Aetnam.
ridebant novitate Deae, ſed nocte ſoporâ
offenſae, ſtatuere ſuo depellere coelo
Theſſalicos ritus, vigileſque tenere maritos.
ergo poſtridie, ſimul ac fumoſa ſupellex
prodit, prima Venus, coepti manifeſta protervi,
involat in mercem, buxumque, & pulverem, & ignem,
(tam facilis Divae Superis mirantibus iras)
ſubverſos pedibus ſummo deturbat Olympo.
ſic laſciva Cypris inſaniit : at Jove nata
Bellatrix, nemorum Virgo, Pindique ſorores
ſparſas relliquias gremio legêre, patremque
Thyrſigerum obnixe nova ſupplementa rogarunt ;
ſubſidium & voto gratis retulere pudico.
Ingens opprobrium vero, ſi Cypridis aeſtum
temperat ; imperium menti, membriſque vigorem,
virtutumque decus rarâ virtute tuetur :
non extinguit enim nymphææ aut cannabis inſtar
naturae inſtinctum ; ſobolis nec munera tollit ;
fors numerum minuit ; ſed fraeno arctata Cupido
quod demit numero, generis bonitate reponit,
grande bonum, ſi vel tenuis fortuna parentum
non premitur multâ prole ; aut reſpublica gaudet

fortibus & juſtis potius, quam plebe frequenti.
utilis hinc adeo ſenibus, primaeque juventae;
frugaleſque cado in ſummo ſibi praeſtat, & imo;
dum celeres flammas, cinereſque ſubinde tepentes
aut ſedat ſubito, aut ut fuſa diluit unda;
ſtultitia facili canos, pubemque furore,
indeque prognata ſolvens vertigine mundum.
Ne deſpecta tamen veſtris prorſum exulet hortis,
O Dominae! in duris & habet ſua commoda rebus.
errantes uteros ſurſum trans ſepta ruentes,
et tenſum veluti ferientes ariete ventrem;
ſi quando oppreſſus pulmo ſublatus anhelat,
deprimit; inque ſuas cogit deſcendere ſedes,
ocius, incumbens binum quam centurionum
pondus; & impoſiti denſiſſima ſarcina plumbi.
Porro nulla ſeni, ſi vitea pocula demas,
commodiora dedit mater bellaria tellus,
ſeu ſervanda venit naturae annona fovendo
humorem ingenitum, ſuavem fundendo vaporem
arenti cerebro, pellendo aut ſenſibus hoſtes.
namque aciem lippis acuit; cui ſtiria pendens
naſum hebetat, reddit ſiccatâ nare ſagacem;
diſſolvitque graves ventoſa ex aure ſuſurros;
in mentem ut melius ſapientum dicta recondat;
colloquiiſque diem, moroſaque taedia fallat.
Quod ſi quis, damnoſa luens delicta juventae,
nocte crucem ſcapulis geſtat, ſomnumque recuſat;
hic quoque ſolamen quaerat, requiemque labori:
non tantum ſopor in venas obrepet amicus,
unde dolor cedat; ſed, ne nox longa putetur,
ſomnia pulcra dabit; rerum & ſpectacula viva
offeret ante oculos: non qualia monſtra figurat
torrida Bilis atrox, Faba, Lentes, Cepa, Faſelus.
Allia, & Altercum fatuum, manicumque Solanum,
ſi quis edit, medio in ſomno ſpectare putabit
horrendas facies, confuſaque ſecla animantum,
quae nec ſunt, nec erunt; Harpyias aequore nantes;
aëre Centauros; fiſſa tellure Draconum
agmina; & ore nigro jaculantes Daemonas ignem.
quin etiam in ſubita ſibi tempeſtate videtur

aequore ſorberi ; & motis luctator in undis
brachia anhelus agit : celſa modò rupe volutus
in mare collabi, ſonitumque excire cadendo :
latronum gladiis adigi : modò, compede fractâ,
adſpicit exertis inſurgere dentibus urſum :
auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis ;
interdum gemitu : donec formidine ſomnum
excutiat, puncto necis experrectus in ipſo,
exanimis, gelido perfuſus membra madore.

Longè aliter pictis nocturna aulaea figuris
laetificat noſtro eductus ſuffimine Morpheus ;
ſenſibus internis naturae congrua fingit
privato & genio : quae quiſque in mente revolvit
luce vigil, vel amat ; gratiſſima nocte recurrunt.
aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
navita, piſcator, miles, auriga, poëta,
agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,
ſopiti peragunt conſueta negotia ; non ut
ſponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
vel nuper natam per euntia nubila lunam :
eſſe putant quodcunque vident ; non ſegniter aurem
incendunt dictis ; atque enthymemata cudunt ;
aedificant verſus, clare quos mane fatentur :
atque alia expediunt alii, ne ſomnia credant
eſſe ; nec affinem morti, niſi nomine, ſomnum.
non lethaeus enim eſt opii ſopor, omnia ferreis
interiora ligans, immota ut lege, catenis :
non etiam ambiguae turbatrix umbra cicutae,
ſenſibus injiciens illuſis frivola vincla ;
quae nec mota tenent objectis membra figuris,
nec penitus vigilare ſinunt. Sic altera Baucis
& conjux, teneras coenati forte cicutas,
effoſſas in agro, quas, falſi ab imagine formae,
crediderant ſiſer eſſe, aut notae Baucidis herbam ;
poſtquam feſſa humili poſuiſſent membra grabato,
nec vigiles, nec adhuc ſomni ſub pondere victi,
exiliere toro : prior haec ; mox ille : vagatique
atria per tugurî brumali nocte, rigentes,
attoniti pariter, deliria mira ſtupentes,
livida de trabibus retulerunt membra grabato.

at ſopitus homo claro ſpiramine Paeti,
gaudia pacificae noctis tranſacta retractat ;
et vigil ad ſolitum redit, aequâ mente, laborem :
ſi modò laudatum fuerit ; non vile ; nec arte,
fictitiumque dolis : namque omni electa Tabaco
non eadem eſt bonitas. generoſum ab origine prima
aſperum erit ; denſum folio ; pullumque tuendo :
jucundum longè & latè diffundet odorem
permiſtum viola, aut aura radicis Etruſcae.
incenſum, referet guſtanti ritè palato
Aſſyrium Aſphalton, cauti vel Caſtoris orchin.

Quod folio tenue eſt, Autumni frondibus aequum,
quale in Virginia, & Bermudae naſcitur arvis,
abjice ; & aurigis foenum, nautiſque relinque :
pungit enim tunicas oculi, cerebrique volucra.
qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos ;
pandiculator erit ; malas diducet hiantes ;
et, niſi acuta fames ſtimulat, projectus ad ignem,
gaudebit ſeram ſtertendo adducere noctem.
ante alios, fugite, o Muſarum ſancta propago,
qui veterum è chartis Sophiae defoſſa metalla
eruitis, vigiles : deprenſum per ſua ſigna
profligate ſcelus mangonum, & tradite flammis.

Eſt, qui delicias, alieno ex orbe petitas,
captat adulterio ; dum, quam Scytha fuſte peremit,
miſcet odoratae tabum ferale capellae :
ſtillam alius marathri jungit ; vel pinguis aniſi ;
chalcanthive notam ; quae, linguae affuſa, ſaporem
exhibet, ut Lybicae mixta melligine cannae :
omnia damnoſe, ne dicam molliter. artem
qui naturae adhibet, matris niſi conſulat ora,
turbat opus, non addit opem : quod ſi tamen, unquam,
laſcivire libet, laudique adjungere laudem ;
ſumite lignum aloës ; cujus levis aſſula, pleno
fixa tubo, totum fragrans perfundet acervum ;
et cerebri ventres grato recreabit odore.

Sed neque congeſtis dapibus conjungite fumos :
inde coqui turbatur opus ; ſic clauſa ſuperne
oſtia pulſantur, tum ſemielixa deorſum
fercula ſuccenſens mittit ; quae, dedita chordis,

ſeditionem alvo, ventoſaque murmura miſcent ;
ſudum animo, & placitis populata laboribus horas.
perniciosſum etiam nudato admittere frigus
vertice ; vel vacuo Paetum potare camino :
verberat aura cutim, recluſa foramina ſtringens,
trans galeam teneras convellit acumine fibras,
et capiti pondus, horrorem crinibus addit.
Neu libeat ſolum calamo indulgere ; nec ultra
luxuriando modum cerebri complere cavernas :
alternis ſumatur ; amant alterna Camoenae ;
confertum natura fugit : tibi terminus eſto
vertigo occipiens ; quae, ni ſimul orta recedit,
adbibe lene zythum ; vel aperto ſub Jove frigus ;
omnis & exigua ſedabitur arte tumultus.
at, poſtquam capitis modulum cognoveris, intra
fines curre tuos, nec te quaeſiveris ultra.
naturae quiſquis ſervaverit ordine leges ;
ille mihi ſanus, ſapiens erit, atque beatus.
Talia ludebat Vetulus : narrantis ab ore
heroum reſupina cohors ſuſpenſa ſilebat ;
docta quidem vires, ſed inops, tam nobilis herbae
progeniem optabat, renovandi & ſeminis artem.
blaeſus at ille ſiti, ſomnoque propinquior ; uno,
ſed longo maduit (ſubito quoque ſtertuit) hauſtu.
nos, veniam fati, feſſi licet, & ſitibundi,
abſolvemus opus ; &, quae Silenus omiſit,
ſumma Tabacophilis culturae arcana canemus.
Principio, ut meſſis reſpondeat ampla labori,
ſume medulloſum generoſo e germine ſemen ;
cui folium oblongum, craſſum, nulloque pedunclo
inſeritur trunco ; ſed ab ipſo ſtipite ſurgit.
proxima cura loci ; tam ſtrenua planta recuſat
ſegne ſolum ; felix animoſo creſcit in agro,
qualem vitis amat : colles, objectaque ſoli
arva legas ; ubi terra levis ; non marga ligoni
obvia, non argilla tenax ; non obſita muſco
teſqua ; nec impreſſo ſlentes ſub vomere glebae.
Ne tamen, egregiae quantumvis indolis, agrum
bis ſere, ſi plenae ducit te gloria meſſis.
prima rapit [illegible] quodcunque virile eſt ;

effoetaque

effoetaque uterum delumbem in matre relinquit.
verte ſolum; ſedeſque novas adſcribe quotannis
hoſpiti inexpleto; feſſis gratiſſima ſulcis,
dum permiſſa quies pingui laetamine robur
ſuppleat; exhauſta & genium per viſcera fundat.
Nactus agrum, urge operas; ne ſit ſolertior alter
ordine deſcriptis ſpatiis pertundere terram;
ternaque, vel plura in parvum dare grana foramen,
diviſa, aequali ut vegetabilis aura tenore
inferat aequalem folia in ventura vigorem.
quod ſi caſſum aliquod fallit, vel cedit in eſcam
muribus, aut roſtro fodientibus omnia talpis;
ſpes de relliquiis ſuperet: ſi, ſoſpite turba,
denſior ortus obeſt foliis, tabeſque timetur;
videris ut crebram tellure exſurgere gentem,
Thrax eſto; patriae leges imitare ſeveras;
imminuas numerum; multiſque e fratribus unum
linque ſolo, vacua melius quo creſcat in area;
attrahat & plenum nutricis ab ubere ſuccum.
Mox ubi pingue ſolum, longique in tempore ſoles
luxuriem foliis dederint, in caudice robur;
tempus erit terrae vicinas ſtringere frondes,
major ut in ſummo claudatur cortice virtus;
et ferat a juſto bonitatis judice palmam.
at ne praecipites meſſem: ut nigreſcere ſemen
coeperit in calice, & folium mutare colorem;
arma para, & cultros: vindemia nobilis inſtat,
et merces operae: luces optate ſerenas
Paeticolae; nec enim folio minus officit imber,
quam September obeſt maturis humidus uvis.
tunc mete: dimidia eſt tibi jam decurſa laboris
meta; quod hinc reſtat, cura haud leviore gerendum.
fruſtra etenim ſtudium omne fuit, generiſque, ſolique
gloria; ni ſummo veniat ſpectabilis actu.
Hic, duo ſollicito tibi ſunt curanda labore:
abſumendus aquae, genitor putredinis, humor:
ne fimus e folio fiat; mox ſpiritus, & vis
ignea, quae pingui velut abdita dormit olivo,
excutienda; ſuos & deducenda per artus.
ergo, ne aetheream Sol fervidus hauriat auram,

ſub

ſub tecto, longa ſuſpenſa e cannabe, paulum
areſcant folia ; & , parvo poſt tempore, ſtrata
congere acervatim ; calor ut collectus ab imo
turgeat, & caeca diſtendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primo ; tepefacta tumeſcunt ;
mox oritur ſudor ; ſequitur nubecula fumi ;
et, niſi deſtruitur moles, tranſibit in ignem,
ut portata domum nondum ſatis arida plauſtris
gramina conſtipata flagrant, tectiſque minantur.
tu diſperge ſtruem ; ſuſpende ; iterumque repone
in cumulos ; ſeriemque tui pervade laboris,
dum fervendo animae veniat vis omnis in actum ;
ſiccando & maneat, neque diffundatur in auras.
Hic oculis opus, hic ductu rationis, & uſu :
nam brevis eſt nimii, brevis eſt quoque linea pauci,
et gaudet natura modo ; ſed, ſi tamen uſquam
peccatum, ut poſſis culpam ſarcire, docebo.
non ardente mero ; aut muria ; non melle ; minuſque
auxilio matulae (mangonia qualia tentant
caupones, pretii quibus eſt odor ante ſalutem)
ſubſidium ex ipſo poſces ; praelo exprime ſuccum
vilibus e foliis, quae dextrae incuria paſſim
praeteriit ; tepidaque ſinas ſpumeſcere in olla ;
decrepitum immergas labro, reddeſque juventae.
Haec ſat erunt : jam quaere ratem ; merx ampla coloni
augebit cenſus ; & vectigalia regum ;
mercantum & loculos : naulum fortaſſe medenti
auferet, autumnos populo factura ſalubres ;
forte etiam e furca donabit prandia corvis,
ceſſator ſi pauper emit ; meliuſque locandas
difflat, egeſtatis vicinae improvidus, horas :
ſed bene dum modo ſit frugalibus atque modeſtis,
turba perire volens, pereat ; quicunque ſalutem
abnuit, is careat, nec rerum ſubruat uſus.
Cui mala lis, ratis in pelago, praepoſtera conjux,
aut dolor impatiens, nutans aut debitor aeris,
eripiunt ſomnos oculis, animoque quietem :
is faciles leni folio debere fatetur
inducias, meritamque refert pro munere laudem.

Quotquot in adverſum judex, moroſior aequo,
evomit ampullas, ventis mandamus, & undae.
orco devoveat ; mox ſubventanea furvi
daemonis ova vocet, placando & idonea Diti ;
Perſephones mulſum ; Furiarum thus, & odorem ;
et de Cerberea germen lethale ſaliva :
ridemus titulos ; & verba poëtica pleno
gutture laudamus ; ſimilique reponimus arte.
ſi quis amans veri nobis diſſenſerit, auctor
conſilii alterius, quod pectore claudit ; in albo
ſcribat ; & hos ſenſus recta ratione refellat.

FINIS.

BC YM.Onp 12/77